

У пошуках Мацея Бурачка Фотарэпартаж

Паэтычна-музычны фэст у Кушлянах праводзіўся па ініцыятыве супрацоўнікаў Дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры пры падтрымцы Смаргонскага райвыканкама.

Мы ўзыходзім на падворак колішняй сядзібы беларускага паэта-дэмакрата Францішка Багушэвіча, а сёння музея яго імя, як ўзыходзяць на вяршыню: спакойна, у прадчуванні адкрыцця новых даляглядаў. Кушлянскае неба зацягнута нізкімі цёмнымі хмарамі, якія, здаецца, зачэпіліся за бліжэйшыя ўзгоркі, заслухаўшыся меладычнымі беларускімі спевамі. На галерэі, што цягнецца ўздоўж фасада дома, пабудаванага мужыцкім адвакатам Францішкам Багушэвічам напрыканцы 19 стагоддзя, гукарэжысёр Юрый Вутовіч і вядучыя Вольга Крывянкава з Цэнтра культуры, а таксама Вольга Шаўчэнка з музея гісторыі беларускай літаратуры ўзгадняюць пэўныя моманты свята з дырэктарам музея-сядзібы Алесем Жамойціным.

На падворку маёнтка патроху збіраецца народ: мінчане, смаргонцы, маладзечанцы, жыхары навакольных мясцін.

Дырэктар музея гісторыі беларускай літаратуры Зміцер Яцкевіч шпарка крочыць да каменнай аборы, каля якой размясціліся тэматычныя пляцоўкі і аддае чарговыя распараджэнні мінскім супрацоўнікам. Бард Андрэй Мельнікаў часова памяняў гітару на рыдлёку, каб замацаваць банеры адной з дзвюх выстаў, прывезеных з Мінска. На ёй цікавая інфармацыя пра этапы жыцця беларускага “дудара”. Другая выстава “Жыццё ў слове” размясцілася пад дахам аборы. Для гасцей свята гэта ўнікальны выпадак пазнаёміцца з цікавай інфармацыяй, не едучы ў Мінск.

Вакальна-харэаграфічнай кампазіцыяй “Прывітальная” свята адкрывае народны калектыў з Жодзішак “Вечарынка”.

Прысутных вітаюць начальнік аддзела культуры райвыканкама Таццяна Ражэва, кіраўнікі музея і філіяла Зміцер Яцкевіч і Алесь Жамойцін. Слыннымі беларускім паэтам Віктар Шніп прачытаў вершы, прысвечаныя аўтару “Дудкі беларускай”, яго сучаснікам і даследчыку жыцця і творчасці Ф. Багушэвіча Уладзіславу Содалю. Следам да мікрафона запрашаюць мяне. Я не маю прысвячэнняў, але маю вершы, што нарадзіліся тут, на гэтых узгорках, пад шатамі гэтых дрэў. Пэўную атмасферу беларускасці ствараюць выступленні мясцовых фальклорных гуртоў і аматарскіх калектываў з Солаў, Сінькоў, Шутаў, Кушлянаў. Ці не такія спевы натхнялі калісьці гаспадара сядзібы на стварэнне вершаў, а яшчэ на ўпартае жаданне захаваць тутэйшую гаворку і надаць ёй статус дзяржаўнасці.

Праз пэўны час жадаючых запрашаюць на экскурсію па музейнай экспазіцыі, якую праводзіць Алесь Жамойцін, а частка аматараў даўніны выпраўляецца з навуковым супрацоўнікам сталічнага музея Антонам Астаповічам па ўнікальным маршруце праз

прысаду да Лысай гары і памятнага валуна Мацея Бурачка. Каля гэтага помніка прыроды і гісторыі краянаўца і выдавец з Маладзечна Міхась Казлоўскі згадвае, што гадоў трыццаць таму энтузіястамі былі пасаджаны 60 дубкоў – у памяць пра 60 гадоў зямнога жыцця Францішка Багушэвіча. Сярод зарасляў сосен, ліпаў, клёнаў, алешын знаходзім-такі ажно пяць дубкоў уздож сцяжыны да валуна – як сімвал пяці няпоўных гадоў, праведзеных тут паэтам напрыканцы яго жыцця.

А на тэматычных пляцоўках у гэты час ладзяцца выступленні батлейкі, музейна-педагагічны занятак “Сам зраблю батлеечную ляльку”, аквагрым, музейны занятак-гулянне ў народным стылі. Супрацоўнікі мінскіх музеяў Алена Канапацкая, Ірына Мышкавец, Таццяна Лабада знаёмяць дзетак з народнымі музычнымі інструментамі, беларускімі казкамі, цікавосткамі сялянскага жыцця. Мяне запрашаюць паўдзельнічаць у віктарыне. Чамусьці больш жадаючых не знайшлося. Пяць крокаў трэба было зрабіць, адказаўшы на пяць пытанняў, каб атрымаць завет ад гаспадара сядзібы. Лёгка выканалася гэта заданне і вось маю цэдулку, якую мне раіць разгарнуць пазней, магчыма ў цяжкую хвіліну жыцця. Але жаночая цікавасць перамагае, і я, развярнуўшы маленькі аркушак, чытаю: “Яно добра, а нават і трэба знаць суседскую мову, але найперш трэба знаць сваю” – Мацей Бурачок.

На гэту ж тэму і песні, з якімі выступаюць на імправізаванай сцэне ў абары беларускія барды Міхаіл Бараноўскі, Зміцер Бартосік, Андрэй Мельнікаў. Бард-сядзібнік, які ладзілі спевакі, наведалі самыя стойкія прыхільнікі гэтага жанра. На завяршэнне фэсту не было ні феерверкаў, ні салютаў. Затое феерычна свяціла вечаровае сонца, а на душы засталася асалода ад стасункаў з аднадумцамі і ўзнёслага настрою, што падарылі арганізатары гэтага свята беларускасці.

Ала КЛЕМЯНОК.

Фота аўтара.